

Het
Grôôt
Kwartier

Verslag
inloopbijeenkomst
omgevingsdialoog

01/06
2022

Inleiding

Midden in de stad, op het voormalige Groot Ziekengasthuisterrein, ontstaat een nieuw stukje 's-Hertogenbosch: het Gasthuiskwartier. Het jaren 70 ziekenhuis is gesloopt, er komt nieuwbouw voor terug. Nu zijn ook de prachtige Rijksmonumenten, het Stergebouw, Zusterhuis en Mariapaviljoen aan de beurt. Deze monumenten worden in ere hersteld en krijgen een nieuw leven. De plannen zijn in de maak, samen met de omwonenden. Na de start van de omgevingsdialoog in februari 2022, is ook de 2^e inloopbijeenkomst geweest.

Waar en wanneer?

De 2^e inloopbijeenkomst was op 1 juni 2022, van 16.00 tot 20.00 uur in de Kapel van het Zusterhuis.

Genodigden

De uitnodigingen voor de 2^e inloopbijeenkomst zijn verspreid onder dezelfde groep genodigden als de 1^e inloopbijeenkomst. Meer details over de genodigden en het verslag van deze 1^e inloopbijeenkomst zijn [hier](#) in te zien. Daarnaast zijn de personen die zich hebben aangemeld voor de nieuwsbrief van hetgrootkwartier.nl digitaal uitgenodigd.

Voor de 2^e bijeenkomst hebben zich 57 personen aangemeld, (61% omwonenden, 21% huidige huurders, 14% geïnteresseerden 2% gemeente en 2% belangengroepen). Uiteindelijk waren 54 personen aanwezig en hebben 15 personen zich afgemeld (7 omwonenden, 7 huidige huurders en 1 geïnteresseerde).

Presentatie schetsontwerp

Na de afgelopen periode van o.a. de eerste ronde gesprekken, de werksessies en alle onderzoeken ligt nu het schetsontwerp voor. Door de ontwikkelaar [MWPO](#) en de architecten ([Houben / Van Mierlo Architecten](#) en [Braaksma & Roos Architectenbureau](#)) is de voortgang van het plan toegelicht. Bovendien was er weer alle ruimte voor gesprek, vragen, opmerkingen, suggesties en zorgen. Ook was de gemeente 's-Hertogenbosch weer aanwezig om waar nodig vanuit de gemeente informatie te geven, vragen te beantwoorden en met de bezoekers in gesprek te gaan. De informatieborden van de 2^e inloopbijeenkomst zijn [hier](#) in te zien.

Het grotere plaatje

Dit plan ligt in een omgeving die nog volop in ontwikkeling is. Het vertrekpunt van de eerste aanzet van de ontwikkeling door MWPO is ontstaan vanuit de kaders die door de vorige eigenaar zijn meegegeven. De afstemming met de architecten, de omgeving/belanghebbenden, de gemeente 's-Hertogenbosch en diverse adviseurs is reden geweest om de eerste aanzet te heroverwegen.

Van grof naar fijn

In een planontwikkeling zoals hier wordt van grof naar fijn gewerkt. Dat wil zeggen dat eerst de contouren en nieuwbouw/verbouwonderdelen (massa's) van het plan vast komen te staan en de invulling bepaald wordt. Onder die contouren en massa's valt in zo'n schetsontwerp bijvoorbeeld te zien welke onderdelen worden getransformeerd, wat wordt gesloopt en waar nieuwbouw wordt toegevoegd.

Samenvatting

Het grote plaatje (vervolg)

Belangrijk blijft dat de Rijksmonumenten de basis vormen en in ere hersteld gaan worden. Alle nieuwe toevoegingen die gedaan worden, moeten passend zijn in het grotere plaatje van het Gróôt Kwartier, de historie van het gebied en de omgeving/openbare ruimte. Dit betekent bijvoorbeeld dat de bestaande apotheekkelder waar nieuwbouw op komt, niet automatisch volledig volgebouwd wordt. Ook zullen de posities waar platte daken opgebouwd kunnen worden met een extra verdieping passend moeten zijn. Architect Job Roos legt in [dit filmpje](#) uit hoe dat precies zit.

Massa's

Naast de renovatie van de Rijksmonumentale gebouwen in dit gebied, worden er in het schetsontwerp ook 5 nieuwe onderdelen gepresenteerd:

- Noordpaviljoen
- Kas
- Roofterrace
- Oostpaviljoen
- Birdsnest

Toelichting bij afbeelding:

1. **Oostpaviljoen** - dit idee dient als logische verbinder met de kapel en de zo gewenste ontmoetingsfunctie. Het Oostpaviljoen ligt in dit schetsontwerp wat terug ten opzichte van de contouren van de bestaande kelder, zodat er meer balans ontstaat met de omliggende panden en het landschap eromheen;
2. **Noordpaviljoen** - dit idee in het ontwerp betreft het toevoegen van een entree aan de noordzijde van het Stergebouw. Hierin herstellen we de stervorm van het oorspronkelijke gebouw (vroeger stond hier de operatievleugel van het ziekenhuis). Het idee geeft een oplossing voor de "wonden" op de gevel, passend bij de stervorm en aansluitend op de aorta van het gebied: de overdekte straat tussen het Zusterhuis en het Stergebouw.
3. **Birdsnest** - dit idee betreft een opbouw op een vleugel van het Stergebouw;
4. **Kas** - dit idee betreft een stuk lage nieuwbouw in de oksel van het Zusterhuis;
5. **Roofterrace** - dit idee betreft een opbouw op een deel van het Zusterhuis.

Invulling

In de opgave voor de ontwikkeling van het gebied zijn twee functies te onderscheiden: (1) 'wonen' en (2) 'werken & ontmoeten'. In deze fase van de ontwikkeling is hard gewerkt om deze functies verder in te passen. Aan de hand van plattegronden per gebouw en per verdieping, is aangegeven waar welke functie vooralsnog bedacht is. 'Werken en ontmoeten' betreft het grootste deel van de beoogde invulling. Dit werkconcept bestaat uit meerdere niveaus, variërend van flexibele werkruimtes tot volledig privé/eigen ruimtes en combinaties ertussen. De ruimtes worden ondersteund door:

- een gezamenlijke ruimte voor ontmoeten, met koffiebar, lunchplek en andere horecavoorzieningen;
- ruimte voor bijeenkomsten;
- gedeelde vergaderruimtes en andere gedeelde werkvoorzieningen.

Verder in dialoog met alle belanghebbenden

Met een groep omwonenden is voorafgaand aan de inloopbijeenkomst een “keukentafelgesprek” gevoerd over de voortgang van de ontwikkeling en het voorliggende schetsontwerp. Ook heeft er voorafgaand aan de inloopbijeenkomst op uitnodiging van de gemeente een klankbordgroep plaatsgevonden. De klankbordgroep bestaat uit een afvaardiging van alle betrokken belanghebbenden, de gemeente en MWPO.

De opzet van de 2^e inloopbijeenkomst was hetzelfde als de 1^e inloopbijeenkomst. Bezoekers konden in gesprek gaan met medewerkers van MWPO, de architecten en de gemeente. Eveneens kon weer met ‘post-its’ op informatieborden of op de feedbackoptie van het invulformulier ieders reactie op de plannen, een aanvullend idee, een onbeantwoorde vraag, suggestie of zorg achtergelaten worden.

De waardevolle feedback van de keukentafelgesprekken, klankbordgroep en de inloopbijeenkomst is na afloop weer zorgvuldig samengevoegd (zie [link](#)) door MWPO tot 34 opmerkingen en per opmerking is een reactie gegeven. De totale input zal wederom meegenomen worden in de volgende fase, waarin het verdere onderzoek, de uitwerking en de ontwikkeling van het plan plaats zal vinden.

Op hoofdlijnen gingen de opmerkingen vooral over:

- groen in de openbare ruimte;
- ruimte voor speeltoestellen & sport & spel in de openbare ruimte;
- idee voor een fontein in openbaar gebied;
- bij de invulling van de plannen ook ruimte voor cultuur en sport;
- idee voor een buurthuisfunctie in de kapel;
- Noordpaviljoen: kritische blik hoe dat vormgegeven moet worden;
- horeca in Mariapaviljoen wordt aangemoedigd, op andere posities kritische blik;
- het interessante filmpje van de presentatie door architect Job Roos op website publiceren (zie [link](#)).

Vervolg & planning

De volgende stap is om het schetsontwerp naar een voorlopig ontwerp te brengen. Dit gebeurt met alle input van de omgevingsdialoog, het uitvoeren van verder onderzoek en in komende ontwerpessies. Ook het landschap en het plan voor de openbare ruimte is nadrukkelijk onderdeel van de volgende fase.

De verdere planning is:

- 12 okt 2022: nieuwe inloopbijeenkomst met presentatie voorlopig ontwerp
- Q4 - 2022: Aanvang ruimtelijke procedure
- Q4 - 2023: beoogde start bouw

Deze planning is indicatief. Ervaring leert dat deze stappen soms meer tijd vragen.

Het Grôôt Kwartier

Save the date

Het voorlopig ontwerp wordt de volgende inloopbijeenkomst gepresenteerd, met daarin onder meer de ideeën voor architectuur. De voorlopige datum voor deze inloopbijeenkomst is **woensdag 12 oktober 2022, van 16.00 tot 20.00 uur in de Kapel van het Gasthuiskwartier.**

Voorafgaand aan deze inloopbijeenkomst zullen met een aantal groepen wederom keukentafelgesprekken gevoerd worden en wordt de klankbordgroep opnieuw georganiseerd door de gemeente.

Via nieuwsbrieven worden omwonenden, belanghebbenden en geïnteresseerden op de hoogte gehouden van ontwikkelingen.

Meer weten?

Inschrijven voor de nieuwsbrief, vragen stellen of opmerkingen delen kan op:

www.hetgrootkwartier.nl

Persoonlijk contact?

Mail of bel dan naar Hellas Schelleman via:

omgevingsdialoog@mwpo.nl
of **06-462 888 62.**

Graag tot ziens op de informatiebijeenkomst over het voorlopig ontwerp!